

KOMENTÁŘ

Vývoj v prosinci 2009

A. Indexy cen vývozu a dovozu

Meziměsíční srovnání:

- **Vývozní** ceny v prosinci vzrostly o 0,9 % (v listopadu se nezměnily). Největší vliv na růst celkového meziměsíčního indexu mělo zvýšení cen strojů a dopravních prostředků o 1,4 %. Zvýšily se i ceny ostatních surovin o 3,6 %, ceny potravin o 1,1 % a ceny průmyslového spotřebního zboží o 0,9 %. Klesly pouze ceny polotovarů o 0,4 %.
- **Dovozní** ceny se zvýšily o 1,7 % (v listopadu o 0,6 %). Růst celkového meziměsíčního indexu nejvíce ovlivnilo zvýšení cen strojů a dopravních prostředků o 1,4 %. Ceny minerálních paliv vzrostly o 5,1 %, ceny ostatních surovin a potravin rostly shodně o 2,1 %. Klesly pouze ceny nápojů a tabáku o 0,3 %.
- **Směnné relace** setrvaly v negativních hodnotách, když mírně klesly na hodnotu 99,2 % (v listopadu 99,4 %). Nejnižší hodnoty směnných relací zaznamenala minerální paliva (95,1 %), polotovary (98,8 %) a potraviny (99,0 %). Hodnota směnných relací strojů a dopravních prostředků činila 100,0 %. Z významnějších skupin dosáhly pozitivních hodnot směnných relací ostatní suroviny (101,5 %) a chemikálie (100,1 %).

Meziroční srovnání:

- Ceny **vývozu** pátý měsíc klesaly, tentokrát o 3,9 % (v listopadu o 3,4 %). Největší vliv na vývoj celkového meziročního indexu měl pokles cen polotovarů o 10,7 %. Významněji klesly ceny minerálních paliv o 8,0 %, ceny potravin a chemikálií klesly shodně o 4,4 %. Rostly pouze ceny ostatních surovin, a to o 7,4 %.
- **Dovozní** ceny opět zpomalily svůj pokles a snížily se o 3,2 % (v listopadu o 5,7 %). Největší vliv na vývoj celkového meziročního indexu měl pokles cen polotovarů o 4,6 %. Z významnějších skupin klesly také ceny ostatních surovin o 18,4 %, potravin o 6,2 % a ceny strojů a dopravních prostředků o 2,3 %. Rostly pouze ceny minerálních paliv o 4,6 %, a to poprvé od října 2008.
- **Směnné relace** klesly na hodnotu 99,3 % (v listopadu 102,4 %) a ocitly se tak v negativních hodnotách, kde byly naposledy v říjnu 2008. Negativní hodnoty směnných relací zaznamenala minerální paliva (88,0 %), polotovary (93,6 %) a nápoje a tabák (97,8 %). Z významnějších skupin dosáhly pozitivních hodnot směnných relací ostatní suroviny (131,6 %), potraviny (101,9 %), průmyslové spotřební zboží (101,6 %) a stroje a dopravní prostředky (101,1 %).

B. Indexy cen mezinárodní dopravy a bankovních služeb

Meziměsíční srovnání:

- *U mezinárodní železniční dopravy osobní* se ceny po území ČR (aktiva), ve směru z ČR (pasiva) a ceny tranzitu zvýšily shodně o 1,9 %.
- *U mezinárodní železniční dopravy nákladní* (jen po území ČR) se index cen snížil dovozním směru o 0,3% a ve vývozním směru o 0,7 %. U tranzitu se ceny zvýšily o 1,0 %.
- *Ceny mezinárodní letecké dopravy osobní* se ve směru do ČR se nezměnily a ve směru z ČR vzrostly o 1,1 %. *U nákladní letecké dopravy* vzrostl index cen ve směru do ČR o 0,1 % a ve směru z ČR zůstal nezměněn.
- *Ceny bankovních služeb ve styku se zahraničím* zůstaly beze změny.

Meziroční srovnání:

- *U mezinárodní železniční dopravy osobní* se ceny zvýšily po území ČR (aktiva) o 32,9 %, ve směru z ČR (pasiva) o 5,6 % a ceny tranzitu o 32,8 %.
- *U mezinárodní železniční dopravy nákladní* (jen po území ČR) vzrostl index cen u vývozního směru o 5,1 % a u tranzitu o 0,9 %. U dovozního směru klesl index cen o 3,7 %.
- *Ceny mezinárodní letecké dopravy osobní* vzrostly ve směru do ČR o 0,1 % a ve směru z ČR o 0,9 %. *U nákladní letecké dopravy* se index cen snížil o 7,4 % ve směru do ČR a o 2,7 % ve směru z ČR.
- *Ceny bankovních služeb ve styku se zahraničím* se ve srovnání s minulým rokem v úhrnu nezměnily. Ceny za hladké platby a dokumentární akreditivy zůstaly beze změny, ceny za dokumentární inkasa se zvýšily o 0,2 %.

Vývoj v roce 2009

A. Indexy cen vývozu a dovozu zboží

- **V průměru za celý rok 2009** se vývozní ceny zvýšily o 0,2 % (za rok 2008 pokles o 4,6 %), dovozní ceny se snížily o 3,5 % (za rok 2008 o 3,3 %).
- **Ve vývozu** se zvýšily ceny nápojů a tabáku o 4,6 %, průmyslového spotřebního zboží o 4,2 % a ceny strojů a dopravních prostředků o 4,0 %. Z významnějších skupin se snížily ceny ostatních surovin o 17,9 %, minerálních paliv o 10,8 %, chemikálií o 7,0 % a ceny polotovarů o 1,7 %.
- **V dovozu** se nejvíce snížily ceny minerálních paliv o 26,0 %, chemikálií o 4,0 %, polotovarů o 3,4 % a ceny ostatních surovin o 3,2 %. Naopak z významnějších skupin nejvíce rostly ceny průmyslového spotřebního zboží o 3,8 % a ceny strojů a dopravních prostředků o 2,2 %.
- **Směnné relace** dosáhly v úhrnu v roce 2009 pozitivní hodnoty 103,8 % (v roce 2008 činily 98,7 %). Jejich růst se však v posledním čtvrtletí roku 2009 zpomalil, když směnné relace dosáhly hodnoty 102,3 %.

B. Indexy cen mezinárodní dopravy a bankovních služeb

- **U mezinárodní železniční dopravy osobní** byly ceny po celých rok 2009 vyšší než v předchozím roce. V prosinci 2008 došlo ke zvýšení tarifních cen, které se projevilo velkým nárůstem cen v lednu 2009. V ostatních měsících roku 2009 byly pak cenové změny ovlivňovány pouze změnami kurzu EUR. Ceny proti roku 2008 byly v průměru vyšší po území ČR (aktiva) o 36,7 %, ve směru z ČR (pasiva) o 8,7% a u tranzitu o 36,6 %, což však bylo u aktiv o 37,5 p.b., u pasiv o 13,8 p.b. a u tranzitu o 35,1 p.b. více než v roce 2008.
- **Ceny mezinárodní železniční dopravy nákladní** (jen po území ČR) byly v dovozním směru po celý rok nižší než v roce 2008, s výjimkou v únoru, a ceny vývozu a tranzitu byly naopak po celý rok 2009 vyšší než v předchozím roce. Ceny v dovozním směru se v průměru za rok 2009 snížily o 2,0 %, což bylo o 9,8 p.b. méně než v roce 2008. Ve vývozním směru se ceny zvýšily o 6,5 % a u tranzitu o 6,2%, což bylo o 3,6 p.b., resp. o 16,0 p.b. více než v roce 2008.
- **Ceny mezinárodní letecké dopravy osobní** ve směru do ČR, kde se kromě cenových změn projevují i změny kurzů cizích měn, byly po celý rok 2009 vyšší, v průměru vzrostly o 9,6 %, což představuje růst 26,6 p.b. proti roku 2008. Ve směru z ČR byly ceny až do srpna 2009 vyšší než v roce 2008, průměrný nárůst činil 3,1 %, což bylo o 5,1 p.b. více než v předchozím roce. **U nákladní letecké dopravy** ve směru do ČR byly ceny téměř po celý rok vyšší v porovnání s rokem 2008, růst činil v průměru 4,3 %, což bylo o 18,0 p.b. více než v roce 2008. Ve směru z ČR byly ceny kromě prvního čtvrtletí nižší, v průměru klesly o 1,6 %, což bylo o 1,8 p.b. méně než v minulém roce.
- **Ceny bankovních služeb ve styku se zahraničím** za hladké platby a dokumentární inkasa se nezměnily v porovnání s rokem 2008, za dokumentární akreditivy ceny vzrostly v průměru o 0,9 %, přesto byly o 3,9 p.b. nižší než v roce 2008. Roční průměr cen byl v úhrnu o 0,1 % vyšší, což však bylo o 0,2 p.b. méně než v roce 2008.